

MIKOJANAS SUSITIKS SU PREZ. KENNEDŽIU

JUNGŲ TAUTŲ DEBATUOSE DAŽNIAU IŠKELIAMAS SOVIETŲ KOLONIALIZMAS

Anglijos, Kolumbijos delegatai teiraujami Lietuvos ir kitų komunistinio imperializmo aukų ateitimi

NEW YORKAS. — Nors pavergtųjų tautų draugai Vakaruose nėra įtraukę SSSR kolonializmo į Jungtinių Tautų darbotvarkę, bet, gindamiis nuo komunistų puolimų dėl kolonializmo likusių skubaus likvidavimo Afrikoj, jie vis dažniau iškelia debatuose Sovietų kolonijas, apie kurių ateitį, nepriklausomybę neokolinistai nenori nė prisiminti.

Diskutuojant 1960 metų rezoliuciją apie visų kolonijų išlaisvinimą kuo trumpiausiu laiku, raudonajį kolonializmą pargvildeno JAV, Tautinės Kinijos, Kanados, Australijos, Malagasijos (buv. Madagaskaro) ir kelių kitų šalių delegatai.

Pirmadienį JT pilnatis susirinkime pasigirdo prieš neokolonializmą Anglijos ir Kolumbijos delegatų balsai. Šių šalių delegatai priminė, kad JT antikolonializmo rezoliucija, priima 1960 metais, turi būti taikoma visoms kolonialinėms teritorijoms, tai yra, ir Sovietų Sąjungos valdomoms.

Kaip su Lietuva, Latvija, Estija, klausė britų delegatas

Sir Patrick Dean, Anglijos delegatas, baigdamas ilgą kalbą apie Sovietų kolonijas, klausė: "Kaip su tom teritorijom, kurias Sovietai užėmė per karą ir po karo, pirmiausia su Lietuva, Latvija ir Estija, o taip pat su Pietų Sachalinu ir Kurilų salomis".

Britų delegatas išvedė istorinę paralelę tarp anglų ir rusų kolonialinių karų ir kolonijų likimo.

"1815 metais", kalbėjo Sir Patrick, "kai Ceilonas pateko britų valdžion, Rusija okupavo Azerbaidžaną, Ceilonas pasidarė nepriklausoma valstybe 1947 metais. Kada mes galime tikėtis pamatyti Azerbaidžaną nepriklausomą?"

Britų diplomatas tęsė toliau: "19-me amžiuje, kai Nigerija ir Gana pateko britų įtakon, Rusija užkariavo nepriklausomas Vidurinės Azijos valstybes. Pastaroji nepriklausoma Azijos valstybė, Kazachstanas, pasidarė 1854 metais; likusių trijų Turkestano, Uzbekų valstybių užkariavimas buvo baigtas 1876 metais, o visa Turkmenija buvo galutinai pajungta 1880 metais".

"Pirm negu anglai užėmė Kiprą, Rusija tris metus anksčiau okupavo Tannu Tuva Orininės Mongolijos. Anos trys metų buvusios britų kolonijos šiandien yra nepriklausomos, bet Rusijos aneksija Vidurinėj Azijoj tęsiasi toliau".

JT perėmė tik Vakarų kolonijas

Kolonijos ar teritorijos, kurias britai užėmė po I pasaulinio karo, buvo padaryti pirma Tautų Sąjungos, paskui, po II pasaulinio karo, Jungtinių Tautų mandatais. Pastaroji iš tokių teritorijų, Tanganyka, gavo nepriklausomybę praėjusiais metais, dėstė britų delegatas.

Išvardijęs Pabaltijo valstybes, jis klausė, ar jos buvo patikėtos Junutinėms Tautoms, kaip mandatai? Ar deklaracija apie kolonijas buvo pritaikyta ir šioms teritorijoms?

Ar laisvė tik juodosiom tautom?

Kolumbijos delegatas Antonio Bayona klausė, kada JT pilnatis susirinkimas pradės aiškinti li-

Prezidentas Kennedy aplankė Fort Stewart įsitvirtinimus, Georgia valstybėje, kur jis kalbėjosi su generolu Maxwell D. Taylor, jungtinio štabo viršininku (kairėje), ir generolu Herbert Powell.

INDIJOS ARMIJAI REIKIA TRIGUBAI DAUGIAU GINKLŲ KOVAI SU KINJA

JAV lėktuvai gabena karines medžiagas į pafrontę

NEW DELHI, Indija. — Amerikos ir Anglijos militariniai ekspertai, apžiūrėję Indijos-Kinijos šiaurės rytų pasienį, išdėstė savo misijų civiliniams vadovams, kad Indija negalės atsilaukiyti prieš Kiniją, jei negaus — ir kaip galint greičiau — trigubai daugiau ginklų, negu jų dabar turi.

12 Amerikos transportinių lėktuvų, atkridusių praėjus savaitės gale iš Prancūzijos, gabena į pafrontę, Asamo provinciją, šaudmenis, lengvus ginklus ir kitas karines medžiagas. Į Kalkutos uostą turi šiomis dienomis atplaukti keletas laivų su artilerija, tankais ir kitais sunkesniais ginklais.

Indija stengiasi išnaudoti paliaubų dienas pafrontės sustiprinimui. Bet neatrodo, kad iki gruodžio 1 dienos, kada Indija turi duoti formalų atsakymą į Pekingo taikos derybų pasiūlymą, ji būtų taip sustiprėjusi, kad galėtų sulaukiyti komunistų armiją, jei ji pasileistų naujiems mūšiams.

Ir pergalės atveju kada nors ateity Indija turės užleisti priešui dar daug žemių, kol ji bus apsiginklavusi priešpuoliams ir kintų išvaramui.

Abi šalys veikia diplomatiškai Komunistinė Kinija pasiuntė į Indonezija delegaciją išdėstyti motyvus ir patraukti į savo pusę simpatijas šios valstybės, didžiai vertinančios draugystę su Kinija ir Sovietų Sąjunga.

Indija sudarė dvi misijas. Viena važiuos į Azijos šalių sostines, kita — į Afrikos šalių aiškinti Pekingo agresingumą ir Indijos padarytas išvadas — kovoti, kol visos prarastos teritorijos bus atgautos.

Taikos sąlygos — nepriimtinos

Indijos vyriausybė pasisakė tai prieš vieną, tai prieš kitą Pekingo taikos sąlyga, vis dar atidėliodama galutinį ir formalų atsakymą į taikos derybų kvietimą.

Kinija, kad ir atsitraukus iš dabartinių pozicijų, pasilaikytų dalį Indijos žemių, užimtų ne tik po pastarosios ofenzyvos, pradėtos šiu metų rugsėjo 8 dieną, bet ir prieš šią ofenzyvą, kada ji trumpalaikius puolimais pagrobė vieną Indijos žemės gabalą po kito, pareiškė antradienį Indijos vyriausybės atstovas.

Dr. Adenauer sudarys kabinetą be Strausso

Kitais metais pasitrauks iš vyriausybės vadovavimo

BONA. — Pasitarime su liberalų partijos vadu Dr. Erich Mende kancleris Adenaueris pažadėjo sudaryti naują ministrų kabinetą be gynybos ministro Franz Josef Strauss, kad gautų liberalų paramą parlamentu.

Nors parlamentas nėra pareiškęs Adenaueriui nepasitikėjimą, bet visi ministrai yra atsisatydinę ir eina pareigas iki naujos vyriausybės sudarymo. Strauss vadovaujama partija Bavarijoj (social-krikščionių), įeinant į krikščionių demokratų uniją, sekmadienį gerai pasirodė valstybės seimo rinkimuose, ir tuo sustiprino Strausso pretenzijas pasilikti gynybos ministru.

Bavarijos rinkimų duomenys

Jo partija gavo 47.5% balsų ir 108 vietas seime; socialdemokratų — 35.5% ir 79 vietas; liberalai — 5.9% ir 9 vietas; bavarų partija — 4.8% ir 8 vietas. "Visų vokiečių" partija, turėjusi 17 atstovų, nebeturės nė vieno, nes nei vieno rinkiminį apylinkę negavo 10% balsų.

Strauss bus parlamento vadu

Tarpininkaujant buv. užs. reikalų ministriui Brentanui, būdamas išgautas Adenauerio pasižadėjimą pasitraukti iš kanclerijos kitų metų pradžioj ar metų bėgy. Straussui patarta kokių metus pabūti nuošaly Bonos ir pažadėta ateity parlamento pirmininko vieta.

Laose numušė JAV lėktuvą

VIENTIANE, Laosas. — Komunistų, Pathet Lao priešlėktuvinė artilerija, vis dar neįjungta į bendrą neutralios šalies armiją, numušė Amerikos transportinį lėktuvą su dviem lėktuvais. Judviejų likimas nežinomas. Lakūnai gabeno maistą kariuomenei į Plain des Jaires sritį pagal JAV susitarimą su Laoso neutralistų valdžios premjeru Souvanna Phouma.

Kuboj esama raketų

MIAMI. — Viena Kubos pabėgėlių organizacija po kitos skelbia savo agentų surinktas žinias, kad Kuboj vis dar esą Sovietų raketų, daugybė ginklų ir keletas tūkstančių raudonosios armijos kariškių, technikų. Buvusių Kubos pramonininkų sąjungos vadus Julio Diaz pasakojo korespondentams Miami mieste, jog viena raketų bazė statoma netoli Tetuano, Las Villas provincijoj. Kitos dvi raketų bazės, prie Camajuani ir Remedios, buvusios tik paviršutiniškai išgriautos.

SSSR VICEPREMJERAS KETVIRTADIENI PAKVIESTAS Į BALTUOSIUS RŪMUS

Susitikimą suorganizavo ambas. Adlai Stevenson

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas, pasitaręs su ambasadorium Jungtinėse Tautose Adlai Stevensonu ir jo pavaduotoju John McCloy, pranešė per Baltųjų rūmų spaudos sekretorių Pierre Salinger, kad ketvirtadienį jis priims Sovietų Sąjungos pirmąjį vicepremierį A. Mikojaną išsikabėti apie Kubos krizės likvidavimą.

Vietnamas laimėjo didžiausią mūšį su komunistais

Padidėjo pasitikėjimas savo jėgomis prieš teroristus

SAIGONAS, Pietų Vietnamas. — Phuoc Chia pergalingas mūšis prieš komunistų teroristus pietinėj šalies daly sukėlė vietnamiečiams pasitikėjimą savo jėgomis ir padėk amerikiečiams, be kurių pagalbos jie jau seniai būtų praradę viltį apginti nepriklausomybę.

Mūšio vietą ir laiką pasirinko komunistai. Šioj srity jie buvo sutelkę daug teroristų ir ginklų ir planavo iš čia perkelti teroro veiksmus į Donang sritį už 70 mylių.

Naktis — jų talkininkas

Komunistai pradėjo puolimą dviem batalionais prieš Pietų Pietų Vietnamo kariuomenę pirmadienio naktį. Nakties tamsoj vienas vyras gali pulti septynius. Komunistai tikėjosi, kaip daug kartų anksčiau, ištaškyti kariuomenę, išžudyti kiek tik gali kareivių, pasigriebti jų ginklų ir vėl išlakstyti į džungles.

Vietnamiečiai iš savo šnipų laiku patyrė komunistų planus ir telkinių vietas. Iš skirtingų vietų ten nukreipė dvi patrankas ir paruošė pėstininkus perimti kovą kulkosvaidžiais po artilerijos bombardavimo.

Komunistams pradėjus puolimą, nušvito kautynių laukas, iššovus 12 šviečiamųjų bombų 121 komunistai buvo pakloti, jų tarpe abiejų batalionų vadai. 1 vietnamiečių rankas pateko nemaža ginklų ir slaptų komunistų bei keletas belaisvių.

Stevensonas nuo savęs paaiškino, kad Mikojanas didelio noro nerodė susitikti su prezidentu, bet abi pusės (JAV-SSSR) vakarienių pas U Thant pirmadienio vakarą buvo nuomonės, kad toks susitikimas būtų naudingas taikos reikalui.

Prezidentas priims vyriausiąjį raketinių bazių planuotoją Kuboje ketvirtadienį ketvirtą valandą popiet. Mikojanas yra numatęs pabūti Washingtone dvi dienas.

Busimos JAV-SSSR sutartys

Anastas Mikojan, atskridęs pirmadienį iš Kubos, kalbėjo korespondentams, kad jis laukia pasirašant daugiau susitarimų tarp Amerikos ir jo vyriausybės, įgyvendinus Kennedžio-Chruščėvo susitarimą dėl Kubos.

Bendras Sovietų-Kubos memorandumas, reikalaujantis inspektuoti kubiečių pabėgėlių pasirošimo bazes Amerikoje ir garantijų prieš invaziją, buvo JAV vyriausybės atmetas tą pačią dieną, pirmadienį.

JAV inspekcijos neišgaus

JT diplomatai netiki, kad Amerikai pasisektų išgauti Kubos pritarimą pasiųsti inspektorių tikrinti bazių likvidavimą. Už tai Amerika neduos garantijų prieš invaziją.

Po vakarienių pas JT gen. sekretorių U Thant, pirmadienio vakarą, Mikojanas pasakė korespondentams, kad kalbėtasi atitriai klausimais, bet patys atvirieji buvę padėti ateitini, "kad nesugadintų apetito". Susikalbėti su Stevensonu pasirodė daug sunkiau, negu su Fidel Castro, kurį jis labai myli.

Pakistanas pasidarė nepalankus Vakaram

Seimo nariai reikalauja išstoti iš gynybos paktų

RAWALPINDIS, Pakistanas. — Kai trečiadienį atskris iš Indijos Averell Harriman, Toliųjų Rytų skyriaus viršininkas valstybės departamente, jam bus gana sunku prikalbinti Pakistano prezidentą Ayub Khan pasilikti Vakarų gynybos sąjungose. Seato ir Cento.

Specialiai suauktame seimo posėdy vienas narys po kito reikalavo prezidentą pasitraukti iš šių paktų ir pereiti į Azijos-Afrikos neutralistų bloką. Pakistaniečių nepasitenkinimą Amerikai, Anglija kelia šių šalių nusistatymas apginkluoti veltui Indijoj, Pakistano priešininke, kuri ir šiandien save laiko neutralia šalim.

Pakistanas, jei ir neišstos iš Vakarų karinių bloko, tai vis tiek liks geruose santykiuose su komunistine Kinija. Prez. Khan sako, kad tokia politika yra visiškai suderinama. JV stengiasi įrodyti, kad Kinija siekia ne tik Indijos, bet ir Pakistano žemių.

Sovietų pirmas viceprezidentas Anastas Mikojanas (kairėje) aerodrome atsiveikina su Kubos premjeru Fidel Castro.

LOS ANGELES, CALIF.

Alės Rūtos pagerbimas

Rašytoja Alė Rūta (Nakaitė-Arbienė, Naujienų korespondentė Detroito Alfonso Nako sesuo) šimtmet laimėjo Dirvos savaitraščio literatūros konkurse tūkstančio dolerių premiją už romaną "Kelias į kairę". Losangeliečiai tautininkai ir Dirvos skaitytojai lapkričio 24 d. Tautinių namų salėje surengė laureatės pagerbimo vakarą.

Rengėjų vardu kalbėjo Antanas Mažeika. Rašytoją Alė Rūtą sveikino Lietuvos garbės konsulas Dr. J. Bielskis ir rašytojų draugijos pirm. B. Brazdžionis. Juozas Švaistas buvo programos vadovas ir jis tarė, kaip sakoma, pagrindinį žodį apie laureatę, kaip asmenį ir apie jos kūrybą. Alės Rūtos premijuotojo romano ištrauką skaitė dramos sambūrio narė Lita Žilevičiūtė. Solo dainavo Zina Kalvaitienė, akompanuojant kompozitoriui Budriūnui. Už sveikinimus ir už dėmesį rašytojui padėką tardama kalbėjo pati laureatė Alė Rūta.

Alė Rūta nevien eilės ir romanus rašo, bet dažnai bendradarbiauja periodinėj spaudoj kultūrinio gyvenimo apžvalgomis bei korespondencijomis. Praeitais metais apie pusmetį su viršum Alė Rūta rašinėjo (kaip čia žmonių kalbama, "jos eilė priėjus") korespondencijas Draugo dienraščiui. Jos korespondencijos iš organizacijų veiklos bei iš žmonių gyvenimo būdavo labai objektyvios, tolerantiškos. Kaip pavyzdį galima priminti tai, jog Alė Rūta, gavusi žinią, kad Tėvynės Mylėtojų Draugija rengia aušrininko Dr. J. Šliūpo paminėjimą, pasiuntė tą žinią su kitomis kronikos žinutėmis Draugo dienraščiui ir tasai išspausdino. Alė Rūta skiriasi iš kitų vietinių korespondentų, kurie ne jų srovės organizacijų nei vardą bijo paminėti. Gi apie Aušros redaktorių J. Šliūpą ką gerai rašyti kai kas tebeilgo nuodėmė.

Nenuostabu, kad rašytoją Alė Rūtą pagerbti susirinko įvairių pažiūrų, įvairių srovių losangeliečių publikos du šimtai su viršum.

Kariuomenės prisiminimai

Veteranų S-gos "Ramovės" Los Angeles skyrius lapkričio 25

d. surengė parapijos salėje Lietuvos kariuomenės šventės, lapkričio 23 d., minėjimą. Kalbėjo K. Liaudanskas, konsulas Dr. J. Bielskis, J. Balčiūnas-Švaistas.

Meninei programai vadovavo Andrius Mironas. Muzikai violencelistai, P. Armonas ir V. Dapšys, pianinu pritariant R. Apeikytei, pagrojo kompozitorės Giedrės Gudauskienės komponuotą lietuviškų dainų pyne. Solistė J. Armonienė, R. Apeikytei akompanuojant, padainavo keltą solo dainų. Dramos aktorė Ona Mironienė skaitė rašytojos Nelės Mazalaitės legendą apie nežinomąjį kareivį. Solistas R. Dabšys, akompanuojant muz. B. Budriūnui, padainavo trejetą dainų. Andrius Mironas, jungdamas programą, protarpiais padeklamuodavo vieną kitą įvairių poetų eilėraščių posmą. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Publikos — apie šimtinę.

Vakaras literatūros premijos sutelkimui

Lietuvių Rašytojų D-jos Centro Valdyba, kurios būstinė šiais metais perkelta į Los Angeles iš New Yorko, gruodžio 15 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose namuose rengia literatūros vakarą.

Rašytojų draugija nuo senia laikosi tradicijos skirti \$500 literatūros premiją. Šimtmet rašytojų d-jos valdyboje yra: B. Brazdžionis, B. Raila, Alė Rūta-Arbienė ir J. Timinis. Valdyba tęsia draugijos tradiciją ir skelbiai jau turinti mecenatų, kurie padeda ta penkšimtinę premiją sudaryti. Kviečiama ir losangeliečių visuomenė prisidėti.

Literatūros vakare savo kūrybą skaitys B. Brazdžionis, A. Gričius, B. Raila, Alė Rūta, J. Švaistas, Elena Tumienė. Literatūros vakare bus pagerbti premijos mecenatai. Įeinant aukojama vienas dol.

Vaidinimas mažiems ir dideliems

Šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas gruodžio 30 d. šv. Kazimiero parapijos salėje rengia vaikų eglutę — vakarą. Vaidinama J. Švaisto dramatis vaizdelis "Vakaras laigoje". Režisuoja J. Kaributas. Vaidina: G. Mažiulienė ir A. Mironas (abu losangeliečių scenoj iki šiol ne-

Šį mėnesį įstoje į Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois nauji nariai ceremonijų metu, tarpe Amerikos ir Lietuvos vėliavų, jie atidžiai klausosi narių priėmimo komisijos pirmininko John W. Pachankio kalbos. (Fr. Bulaw nuotrauka — "D." klišė)

vaidinę), A. Mitkutė ir V. Do- vydaitis — tai patyrę scenos veikėjai. Be jų veikale vaidina ir vaikai: S. Stančikas, R. Stočkus, R. Arbaite, A. Butkutė, D. Kojelytė, R. Motiejūnaitė, S. Gudauskas. Dekoracijas piešia Algirdas Žaliūnas. Vaidinimas bus įdomus ir jaunimui ir senimui. Visi kviečiami.

Po vaidinimo bus programa skirta vaikams — Kalėdų senelio dovanos. Vaikai įleidžiami veitui, suaugusieji aukoja \$1.

Alena Devenienė atstovavo lietuviams

Latvijios nepriklausomybės šventę minint Los Angeles latviai Patriotic salėje, kuri turi apie 700 vietų, surengė lapkričio 18 dienos minėjimą. Latviai savo nepriklausomybę paskelbė 1918 metais lapkričio 18 d.

Los angeliečių latvių surengtasis prakalbų ir meninės programos vakaras (lapkričio 17 d.) sutraukė daug publikos. Alena Devenienė, kaip Alto v-bos narė, atstovavo lietuviams ir pasakė sveikinimo žodį.

Siaip lietuvių į latvių šventę mažai tebuvo nuvykusių. Be Ajenos Devenienės, dar su latviais kartu vakarą praleido Dr. M. Devenis, Antanina Lukšienė ir Kazys Lukšys. Jie turėjo progos atnaujinti senas pažintis su Pabaltijo tautų veikėjais bei užmegsti naujas pažintis.

Latvių šventėje dalyvavusieji estai suteikė žinią, jog ateinančiais metais liepos mėnesį Santa Monica mieste, garsioj kino žvaigždėms "Oskarų" įteikimo salėje, įvyks visuotinis Amerikos estų kongresas. Estų Los Angeles apylinkėse gyvena gal nepilnas tūkstantis, bet jie ima si suvesti estų veikėjus į tokią brangią ir garsią salę.

Dr. E. Varnauskas išvyko į Svediją

Dr. Edvardas Varnauskas, apie kurį plačiai Naujienų antrojoj dalyje, lapkričio 17 d., buvo rašyta, atlikęs savo profesinę ir pasisvečiavimo kelionę po

Amerikos kontinentą, lapkričio 20 dieną išvyko atgal į Svediją. Los Angeles mieste prof. Dr. E. Varnauskas viešėjo pas savo tėvus ir brolių inž. Valentina Varną.

Svenčių atvirukai

Akademinis Skautų Sąjūdis, Dr. Vydūno vardo studentų šalpos fondas, yra išleidęs kalėdinių atviručių lietuvių kalba. Kas studentų šalpai skiria vieną dolerį, gauna 10 atviručių ir voke- lių.

Losangeliečiai skautai akademikai šių atvirukų pasiūlo lietuviams jų parengimuose ir kituose susitelkimuose. Kas atvirukų, gyvendamas kiek toliau, nori įsigyti ir studentiją paremti, gali kreiptis į skautų veikėją inž. V. Varną, 626 N. Beachwood Dr., L. A. 4, tel. 462-8042.

— Beatos ir Romo Jasiukonių vestuvių vaisės buvo lapkričio 24 d. Jasiukonių namuose, 1730 S. Hobart Blvd. Dalyvavo nemažas būrys giminių, draugų ir kaimynų. Jaunavedžiai abu yra jauni žmonės. Jungtinių apeigos tą pačią dieną buvo vienoje evangelikų bažnyčioje.

— Juozas Gylis, po plačių uždegimo ligos, grįžęs iš ligoninės, sveikatą taiso savo namuose.

— Kredito kooperatyvas (Lithuanian Credit Union) sparčiai auga narinis. Šią vasarą kooperatyva įsteigus jo pirmininkas prasitarė, jei iki sausio mėnesio susirinkimo įstosią nors šimtas narių, būsią gerai. Tačiau jau dabar nariais yra įsirašiusių daug daugiau negu tikėtasi. Kredito kooperatyvo raštinė yra Tautiniuose namuose. Darbo valandos šeštadieniais nuo 10 iki 12 val.

— SLA 75 kuopa savo narių susirinkimą kviečia gruodžio 9 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Tautiniuose namuose. Rinkis valdybą 1963 metams.

J. Klauseikis

Lietuvių Žurnalistų Centro Valdybos rinkimų reikalais

Kultūrinio kongreso žurnalisty -spaudos sekcijos posėdžių metu dalyviai buvo paraginti dalyvauti žurnalistų S-gos centro valdybos reikalui susirinkime, kuris ir vyko lapkričio 25 d. Jaunimo Centro patalpose. Šį susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo Vyt. Zalatorius, gi sekretoriavo Pr. Šulas. Pirmuoju kalbėjo ir pranešimą padarė Detroito skyriaus atstovas Mingėla, pažymėdamas, kad skyriuje yra 14 aktyvių narių, turinčių specialius pažymėjimus, su kuriais gali naudotis tam tikromis privilegijomis: įeina į koncertus, pobūvius nemokamai ne tik lietuvių rengiamus, bet ir amerikiečių organizacijų. Siūlė sudaryti centrinius organus. Dail. Rūkstelė pasisakė už centro valdybos greitesnius rinkimus, kad to darbo imtųsi aktyviausias Chicagos skyrius. Gužauskas stebėjosi, kodėl Kultūros kongreso metu niekas nekėlė žurnalistų organizacinių reikalų, o dabar rūpinamasi kažkokiu mirusios centro valdybos tęstinumu. Geriausia būtų pasirūpinti Chicagos skyriaus stiprinimu, suverbavimu atstovų, įtraukiant jaunuosius žurnalistus su propaganda. Kun. dr. Prunskis siūlė telktis žurnalistams po Liet. Bendruomenės stogą, kad turėtų daugiau autoriteto ir tada centrinius organus sudaryti. Adv. Kal pasisakė už atskiro vieneto kūrimą, su savo konstitucija, mokesčiais, disciplina, tada, esą atsirastų autoritetas. St. Gečas siūlė sueiti į kontaktą su kitų miestų skyriais, o tą darbą geriausiai, esą, galėtų atlikti Chicagos skyrius. Teis. J. Dainauskas pasisakė už stipraus spaudos klubo įkūrimą su bendradarbiais iš dienraščių, savaitraščių, tada būtų sėkmingesnis darbas ir galėtų akreditaciją duoti. Vyt. Zalatorius paaiškino, kad Chicagos skyrius turi pasigaminti ir išdavinėja pažymėjimus nariams, kurie bendradarbiauja lietuvių spaudoje. Inž. P. Jurėnas, A. Čepulis, Venclova, Gintneris, Z. Juškevičienė, Macevičius, Šulas ir kt. siūlė daryti žygius, kad centro valdyba būtų išrinkta korespondenciniu būdu. Vienbalsiai nubalsuota pavesti A. Gintneriui ir Mingėla (su teise kooperuoti iš New Yorko, Los Angeles ir kt. po atstovą) suorganizuoti centro valdybos rinkimus. Kun. J. Kubilius paragino žurnalistus paremti plunksna, paršant straipsnius laikraščiams, kad daugiau žmonių atvyktų į Jaunimo Centro nauda ruošiamą vakarienę. Gužauskui pasiūlius, L. Ž. S-gos skyriaus valdyba nutarė nupirkti kelis biuletenus. Pr. Šulas

K. Katkevičienės sukaktį minint

K. Katkevičienė

Kalbant apie žmogaus praeitį, chronologiškai skaičiuojant jo veiklą organizacijose, galima parodyti jo tik paviršutinišką veidą. Norint gi giliau įžvelgti jo dinamiškos veiklos šaltinį, reikia jį pažinti iš arti, su juo bendrauti, suprasti jo idealus, trumpiau — jausti jo sielos vibracijas. Nelengvai perkandamas riešutas yra p. Katkevičienė. Tai moteris didelės ambicijos ir didelių sielos gelmių.

Vieni iš mūsų esame apdovanojami išoriniu grožiu, kiti turtais, vienokiais ar kitokiais talentais, tretį humorą ar filosofijos mandrybėmis, bet Sukaktuvi- ninkė turi vieną gražiausių dovanų — širdį. Širdį, kuri pulsuoja meile artimui, lietuviui; širdį, kuri jos gyvenimą padarė nenulstama versme dirbti tautai ir jos žmogui; širdį, kuri išmokė ją rašyti, suprasti gyvenimo mįslę ne pagal sustingusias dogmas, bet pagal jautrios sielos niuansus. Tokios dinamiškos ir meile spindinčios širdies gali jai pavydėti šių dienų mūsų moterys. Aštuoniasdešimt metų savo praeityje tegali turėti moteris tik tokia, kuri klausė savo sielos balso, savo širdies. Lobių skrynios jos nežavėjo, paviršutiniški blizgučiai jos neviliojo. Nemažas mūsų moterų nuostimtis, dalimi amerikoniškos gyvenimo formos įtakoje, jau spėjo nuslysti tuščiavidurių vertybių, asmeniškų ambicijų bei aistrų kryptimi. Divorsai, iširusios šeimos, vaikai be priežiūros ir tt.

Tolimesnių perspektyvų kaleidoskope paįrė nervai, vienantvė, nusivylimas gyvenimu.

Ne tokiais keliais eita p. Katkevičienės. Savo vaikų neturėdama, atsidavė mažos šeimos gerbuviui. Laisvalaikį pašventė knygoms, spaudai, visuomenei, geriems draugams. Tai buvo jos šaltinis, iš kurio ji mokėsi gyvenimo išminties, tolerancijos, idealizmo.

Lauksime, kad Didžioji Išmintis, įvertindama jos dinamiškos veiklos naudingumą tautai, suteiks jai galimybių sulaukti šimtinės. Mums gi mirtingiesiems reikia palinkėti Sukaktuvininkei laimės, džiaugsmo. K.

ANT BONUS SASKAITŲ

3%

ir

APDRAUSTA

Didėnis uždarbis už santaupas, paremtas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. • Chicago 32

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING

IS TOLI IR ARTI

Trąjū dideli traukai - Trąjū laisvą transporto traukai
Slėgų metų patyrimas - Slėgų ir sėdintingus pataravimus

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

Retenybė Muzikams, Dainininkams, Chorams

"Naujienose" yra keli egzemplioriniai Miko Petrausko 6 veiksmų operos

EGLĖ - ŽALČIŲ KARALIENĖ

240 didelių 9" x 12" colių puslapių gaidų.

Muzika ir žodžiai parašyti paties Miko Petrausko. Opera 1910 metais parašyta Chicagoje, Gsbtjos ji 1924 metais išleista Bostone. Mokiniai, mokytojai, chorų vedėjai, dainininkai ir muzika susidomėję asmeys šiandien šią operą gali gauti "Naujienose" už \$5.00. Jeigu kas nori knygą gauti paštu, tai prie nurodytos sumos turi dar pridėti 50 centų įpakavimui ir persiuntimui. Pinigus prašome pasiųsti tokiu adresu:

NAUJENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

EGLĖ - ŽALČIŲ KARALIENĖ TINKA DOVANOMS

SKAITYK KASDIEN NAUJENAS IR TEMYK SKLITIS

Lietuvių taisyklės ir perdudavimas pragas suruo tikta per NAUJENAS

VALANDOS:

Pirmad.	nuo 12 iki 8 po piet
Antrad.	9 " 4 " "
Trečiad.	uždaryta visa diena
Ketvirtad.	nuo 9 iki 8 po piet
Penktad.	9 " 8 " "
Šeštad.	9 " 12.30 "

Chicago Savings bendrovės naujai padidinti istaiga su dviem kiemais automobiliams užima 299 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai išrengta istaiga Chicagoje. Ankšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolininkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkėse centre.

4 1/2%

Anticipated Dividend on Investment Account

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue. Chicago 36 GRovehill 6-7575

GYVAS STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS

Dr. V. Kavolio paskaita, simpoziumas

Praėjusį šeštadienį popiet Studentų Sąjungos suvažiavime Morrison viešbutyje, kuriame dalyvavo apie 200 sągoss narių bei svečių, buvo Dr. Vytauto Kavolio paskaita. Po jos sekė Dr. Henriko Nagio, Dr. Juozo Girniaus ir Dr. Vardžio įvadai ir simpoziumo tęsinys. Tuo pačiu metu kitoje vietoje vyko LB K. Kongresas, kuris, kaip atrodo, neatstovavo visai lietuviškai visuomenėi. Studentų suvažiavimas svarstė akademinius ir aktualius visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo klausimus su pasiryžimu ir užsidegimu, kad jie yra pilnateisiai kultūrinio ir socialinio gyvenimo nariai, todėl per jų paskaitas ir diskusijas buvo iškelta visa eilė negerovų, nuo kurių mūsų visuomenės dėmesys nukreipiamas kur kitur.

Dr. V. Kavolio paskaita "Meninio kūrybingumo sąlygos", neįėjo į diskusijas, tačiau jo iškeltos mintys bendrai apie kūrybą, davė naujos medžiagos ir diskusijoms, tiksliai reikėjo taip pat ta proga pasinaudoti. Dr. Kavolis faktais įrodė, kokiais laikais ir kokios gyvenimo sąlygos skatino kūrybą arba ją slopino. Pagal Houserį, sako prelegentas, sociologija nieko negali pasakyti apie kūrybos sąlygas, nes visos doktrinos nėra teisios, — jos yra vienodos, vienašališkos. Tiesiogis ryšis tarp karo ir civilizacijos išsūkia aukščiausias menų išraiškas. 1609 m. olandai, po ilgo karo atgavę taiką, atgavino meną ir net pasidavė italų įtakai. 408 m. pirm Kr. graikams nugalėjus persus, prasidėjo graikų meno atgimimas. Kai karai pralaimimi, meno kūrybingumo jėga žlugsta. Me-

nas pakila tada, kai karai laimimi. Kai tauta ekonomiškai patenkinta, meninis kūrybingumas silpnėja. Primityvios gentys, kurios ekonomiškai atsilikusios, sukūrė daug meno. Tada patvirtina ir graikų civilizacija bei josios epochos. Kai graikų ekonominis gyvenimas smuko, tada pasireiškė meno atgimimas. Tada menas pakilo ir aukščiausią laipsnį. Rostof savo knygoje pastebi, kad 1938, 1940 m. Rusijoje ir 1958 m. kitur atsirado mažiau dailininkų dėl to, kad ekonominis kilimas ir energija buvo nukreipta į ekonomines problemas. Atpalaidojus ekonominio siekimo energiją, ta energija bus nukreipta į meną. Krikščionybės įvedimas sunaikino graikų klasiškinį meną, nes naujai religijai nebuvo reikalinga kovoti. Tada prasidėjo naujas meno kūrybingumo laikotarpis, kai buvo reikalingas religinis menas.

Iš Dr. Kavolio paskaitos galima susidaryti nuomonę, kad Sov. Sąjungoje, kur visa energija nukreipta į ekonominį gyvenimą, meno kūrybingumas numarintas. Menas tena tar nauja partijai ir jos propagandai. Kita vertus, pvz. JAV ekonominis gerbūvis leidžia laisvai mene visiems pasireikšti, bet visuomenės dėmesys nukreiptas į patogų gyvenimą, koks menai nežada nieko gero. Pasak prelegento, Ruskinas teigia, kad radikali arba anti-religinė akcija turi neigiamų pasekų, tada kai menas silpniausias, — religinė aistra stipriausia. Bet Chambers teorija esanti priešinga. Sekularinėm vertybėm įsigalint, menas silpnėja. Sorokino teorija — nei religinės, nei sekularinės

Prezidentas Kennedy žiūri, kaip jo broliai, Bob ir Ted, žaidžia ledo ritulį.

vertybės nėra sąlygos menui. 20-to šimtme. nusigrįžimas nuo sekularinių vertybių, pagimdė ekspresionizmą. Tuo atveju, kai dvi lygybės nepajėgia viena kitos sunaikinti, — meninis kūrybingumas paima viršų. Sorokino nuomone, kūryba seka po didelių vidinių sukrėtimų, nes kūrybingumą skatina senųjų formų griuvimas. 8, 13, 14 ir 19 šimtme. buvo kultūrinio pakilimo laikotarpiai. Visiškas bendruomenės pastovumas meno kūrybai pavojingas. Sekularinių ir religinių dvasios konfliktų įtampoje menas kyla.

Dr. Kavolis baigdamas savo paskaitą, ragino jaunimą sukaupti jėgas: iš esmės reikia pagyvinti kultūrinę veiklą. Jaunimas turi sukaupti jėgas kultūriniam darbui, kovoti prieš nekūrybiškumą ir apatlingą masę, kuri kenkia pažangai. Jaunoji karta yra pažangi žiūrinti į ateitį.

Poeto H. Nagio kalba

Poetas Dr. Henrikas Nagys, naujos poezijos knygos "Mėlynas sniegas" autorius, ilgesnėje kalboje padarė išpūdingą įvadą simpoziumui tema: "Lietuvių veiklos sąžinės sąskaita". Neperžvelgiu senosios veiklos, inventorizacijos, sako poetas, bet ieškau naujų kelių, naujo kūrybingumo. Noriu ieškoti žaidimų, kurios skauda jūms ir mums. Dr. K. Pakšto antrinės Lietuvos planas nebuvo tuščias. Tremtiniai bėgo palikdami partizanų turgaus aikštėje mirti. O mes ginėjimės politinės aritmetikos problemose, nesugebėdami vadovauti. Vliskas dėl asmeniškumų telkiasi į vieną kovą. Altas yra vienintelė organizacija veikti, bet ji altą įsikverbė pseudo altas, — ardytojai. PLB turėtų apjungti lietuvių visuomenę, bet ji tapo raktūm — konkurentu, tokiu būdu pati bendruomenė liko nublukusiu veiksmu. Tas žmogus, kuris dirba dirbtuvėje, yra tikras lietuvis — patriotas, stoja už Lietuvos laisvę. Ar yra kokia išėitis? Ar įmanoma vienybė? Nėra įmanoma vienybė, kol neįsimsime blaiviai galvoti, kol neatsisakysime nuo partiškumo monopolio. Kultūrai reikia tam tikrų sąlygų — laisvės ir sugyvenimo! Atsivežėm stovyklinio romantizmo tradicijas, kur buvo tam tikrų rezultatų pasiekta: opera, spauda. Bet kūry-

bą smukdė grafomanai ir garbės trokštą pseudo kultūrininkai. Tradicinio kontraversizmo entuziastai ėmėsi grovino darbo. Gyvenimas atgims tiksliai su naujom kartom. Jaunieji lieka už bendruomenės ribų, kurie niekur neina, bijosi kokios naujovės įvesti, tiksliai laidoja senosios tradicijos testinumą. "Literatūros Lankai" susilaukė pasipriešinimo iš "antrųjų sluoksnių". Jūs būkite savi, laisvi, kurkite ir reikalaukite kultūrinės laisvės. Balsų dauguma nenusprendžia kultūrinį vertybių. Kultūra kūriama tautos elito, bet ne visų. Kūryba nelaukia panegirikų. Panegirika nužudo bet kokią kūrybą. Bijo kritikos tie, kurie yra silpni, — savimi nepasitiki. Ramybė išvirsta į kapus. Įtampa skatina kūrybą. Geriau būti pakartam, negu pritarant miegančiam, sako prelegentas. Su jaunimu reikia gyventi, o ne apie jį kalbėti. Reikia apsisvalyti nuo autorklamos, nuo veidmainingos veiklos, kurią poetas Nagys pagyveno su prostitutacija, pasidavimu. Sąžinės balsas nuskaudė Kultūrinio nuosmūgio ženklą, palyginti švelniai. Knygas leidžia konfesiniu būdu, spausdina straipsnius apie modernųjį meną. Bet neleidžia tinkamų vadovėlių. Išmokime gerbti savo kūrėją, gyventi nauja kūryba, bet nepasiduoti miegantiems. Išmokime gelbėti kūrybą nuo giljotinos!

Kalba Dr. J. Girnius

L. Enciklopedijos redaktorius Dr. Juozas Girnius: "Už veiklos kaltes yra kalčiausia neveikla. Kai nieko nėra veiklama, — pati didžioji kaltė". Nepajėgiama suderinti veiklos, skelbiama viena, daroma — kita, gyvenama kitaip. Prisidengiam melo migla. Kas duos dabar, tas bus ir ateičiai, sako Dr. Girnius. Visos moralinės generalizacijos yra neteisingos. Nereikia kaltinti žmogaus, kad jis priklauso kitai visuomenei. Jaunąją kartą nereikia glostyti. Bet jie neturi sakyti "nekalta". Mes esame tokia karta, kuri sukuria aplinką, kuri savo keliu sukuria kitą kartą

per sunkų didelį uždavinį. Kaip pasiekti intelektualų veiklos, sunku pasakyti. Nuosmūkis buvo sąžinės balsas, bet ne veiksmas. LB kultūros Fondas turėtų rūpintis darbu. Mums reikia daugiau moksliniam darbui pasiruošusių žmonių. Reikia duoti stipendijas kongreso metu bent porai studentų. Studentų veikla išsiveržė ir rodo naujos dvasios ir prisikėlimą. Reikia lietuviškos dvasios ir jauniesiems veikėjams.

Dr. Vardys politiniai klausimai

Seka Dr. Vardžio žodis. Per Studentų sąjungos sąrašus perėjo per 2,000 studentų. Tai reiškia, kad turime šimtus arba tiek profesionalų. Generacija yra pajėgi kūrybingai, kuri nedvejoja ir neabejoja, kuri nesideliuja tarp dviejų civilizacijų. Turėtų išsaugoti ir toliau plėsti lietuviškus elementus. Yra dvi grupės: tie, kurie valdo, ir tie, kurie yra valdomi. Jūs turite paimti elito vaidmenį individualiai. Kolektyviniai veikti nėra lietuviškas būdas. Bet mūsų yra permaža, kurie eina mokslus. Elitui reikia duoti visokios paramą, nes jo niekas negali pakeisti, jie priklauso nuo mokslo organizacijos. Reikėjo per 10 metų suorganizuoti Alumnų sąjungą. Nereikia jų prarasti. Reikia remti "Lituanus" ir reikia turėti ryšius su profesionaliais būtinai. Reikėtų perorganizuoti Lietuvių Profesorių Dr-ją. Mūsųji politika turėtų būti antraeilis dalyku, nes ji rįsasi su gyvenimu ir yra reikalinga, nors jaunimo interesai yra kiti, — jų profesija skirtinga. Jeigu jaunimas šalintųsi nuo politikos, padarytų klaidą. Bėgdami nuo politikos, nei nepasijusite, kaip atsidursite ten, kur yra republika ar demokratija. Jaunimas nėra laisvas nuo pareigų, nes jis yra sargas, jis bus išgirstas lietuvių visuomenės. Jūs turite kovoti, nebūti apolitiškais, eiti ir imti vadovybę. Vilnis seka vilnį ir tt. Nebūkite epikuristais — pasitenkinę savimi. Diskusijose pakartotinai Dr.

Girnius, Dr. Nagys ir Dr. Vardys, studentai bei filisteriai iškėlė dar naujų minčių ir visos jos buvo akademinio pobūdžio.

Dr. J. Girnius — Kas yra tiesa, mintis kartais yra aštri, bet žodį reikia spausti... Ką galima galvoti, ne visada galima sakyti. Dr. Nagys — laikosi ir aštraus žodžio ten, kur reikia. Dr. J. Grinius, kuris diskutuoja su nekrologu, — netinkamas atstovauti Kultūros Kongresui. Minties laisvė dar nėra vienintelė vertybė. Reikia žinoti, kur ir kas sakoma. Dr. Vardys — Konfliktas su Dr. Griniu dėl skėmos turėjo būti sprendžiamas literatūros kritiku. Kongrese turėjo dalyvauti ir jaunimas, kaip pilnateisis visuomenės elitas — Studentų Sąjungos nariai.

Mano reportažas yra ausies ir blanknoto išdava. Tegul man bus atleista, jeigu pasitaikys netikslumų. Būtų gera, kad ši paskaitų vertinga medžiaga būtų paskelbta spaudoje platesniu mastu. M. Šileikis

Jau galima nusipirkti automobilių lenteles

Pranešama, kad nuo šio šeštadienio pradėdamos parduoti naujos 1963 metams automobilių lenteles (plates). Jas galima gauti nuo šio šeštadienio 8:30 val. ryto iki pietų trijose vietose Chicagoje ir valst. sekretoriaus ofise Springfielde.

Lentelių spalva yra geltona ir žalia. Jas galima jau užsidėti nuo ateinančio gruodžio 1 dienos. Po ateinančių metų vasario 15 dienos policija gaudys ir baus tuos, kurie iki tol nebus užsidėję naujas lenteles. Siemmet Illinojuje buvo įregistruota 3,388,000 motorvežiminių.

Aplikacijoms formas (blankas) galima gauti valst. sekretoriaus įstaigoje, laikračių ofisuose, daugumoje bankų, pinigų keitimo kontorose ir motor-klubuose.

NEI NENORI ATSLIKTI NUO PASAULIO IVYKIŲ - "KAITYK "NAUJIENAS" - JOS TETKIA GERIAUSTAS ISTINIAUSTAS INTAS

JOIN OUR LENOX WARE CLUB

FREE 4 piece place setting to savers

Šį puikų 4 gabalų Lenox stalo indų komplektą vienam asmeniui gausite DOVANŲ, atidarę \$100 ar didesnę sąskaitą arba tiek pat pridėję prie jau turimos. Įmokėję šį pradinį indėlį, Jūs tampate mūsų Dinnerware klubo nariu ir įgyjate teisę pirkti papildomus komplektus po \$2.49 kiekvieną kartą, kai pridėsite prie savo sąskaitos \$25. Taip pat daug indų galima gauti turint kitas panašias sąskaitas. Šitokio komplekto kaina krautuvsė \$5.70. Garantuojame dvejiems metams, kad Lenox indai nenuskilis, neskilis ir netruks. Tik vienas komplektas dovanų Dinnerware klubo nariui... prašome nereikalauti paštu.

4 1/2%

on Investment Accounts

NEW BONUS PLAN AVAILABLE

DISTRICT SAVINGS

3430 South Halsted Street / Phone 254-0104

DAN KURAIČIO PASKAITA LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

Sekmadienį, gruodžio 2 dieną, 3 val. po pietų

Dan Kuraitis kalbės apie paskutinę kelionę į Lietuvą ir apie žmonių gyvenimą gimtiniame krašte. Rodys naujausius paveikslus iš Lietuvos.

Visi kviečiami pasiklausti įdomių Kuraičio pasakojimų.

Paskaitą ruošia Chicago Kultūros D-jas.

Įėjimas \$1.00.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!

Mutual Federal Bendrovė moka

4 1/2%

dividendais už visas taupymo sąskaitas du kart per metus: gruodžio 31 ir birželio 30 d. d.

Pradėk taupyti šiandien saugioje lietuviškoje Bendrovėje!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

AUTOMOBILAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: HAYmarket 1-3070

INSURED

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

DR. ANNA BALIONAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS... 2858 W. 63rd STREET... Ofiso telefonai: Prospect 8-3229, Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3148 WEST 63rd STREET... Val.: kas diena po pietu 1-3; vak. 7-8

DR. C. K. BOBELIS INKSTU IR SLAPUOMA TAKU CHIRURGIJA... PR 6-1795 arba 312-695-0533, 425 N. LIBERTY ST. R. 25 ELGIN, ILL.

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON... 2434 WEST 71st STREET... Ofiso telefonai: Virginia 7-0036, Rezidencijos: Beverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4157 ARCHER AVENUE... Ofiso valandos: Nuo 2-4 ir nuo 6-3:30 val. vakaro

DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietu kasdien

DR. S. GESTAUTAS 7059 S. TALMAN AVE. VEZIO IR LEUKEMIJOS CHEMINE TERAPIJA... Tel. WA 5-3388 — ketv. 8-9 val. vak.

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3844 WEST 63rd STREET... Kasdien nuo 1-4 poniet ir 6-8 val. Treč. ir šestadienį uždaryta.

DR. Aldona A. Juška AKIU LIGU SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS... Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šestadienius

DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 1407 So. 49th Court, Cicero... Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šestadienį tik 10-12.

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4938 W. 15th St., Cicero, Ill. Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro

DR. A. MACIUNAS CHIRURGAS... 2858 W. 63rd Street... Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį 1-4 popiet, antradienį ir penktadienį 5-8 val. vak.

DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Priemimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietu

DR. P. STRIMAITIS Bendra praktika ir chirurgija specialiste... GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4644 So. ASHLAND

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2652 WEST 59th STREET... Ofiso val.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį 2-4 val. po pietu ir kitu laiku pagal susitarimą

CICERO

Lapkričio mėn. 24 d. Katryna ir Jurgis Bigeliai šventė savo vedybinių gyvenimo 60 metų sukaktį. Šia proga, Ciceroje gyvenę vaikai ir marčios, suruošė puikias vaišes, kuriose dalyvavo apie 50 asmenų.

Vienas didžiųjų lietuviybės stulpų, prelatas Ignas Albavičius, lapkričio mėn. 25 d. šven. 50 metų kunigystės jubiliejų. Įvairių organizacijų atstovų sudarytas komitetas, parapijos salėje suruošė gražią programą ir vaišes.

Morton aukštesniojo mokykloje besimoką lietuviai mokiniai yra sudarę lietuvių klubą. Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas, gruodžio mėn. 1 d. parapijos salėje, rengia koncertą — baletą, Programoje dalyvaus A. Stephens ansamblis, baletas ir mokyklos mokiniai.

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Ofiso telefonai: Gibson 8-6195, Rezid. telefonai: HE 4-2123

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 802 WEST 31st STREET... Val.: 9-4 ir 6-8. Šestadieniai 9-11. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB

P. ŠILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS... Aparatai — Protezai, Med. Bاندžiai, Speciali pagalba Kojoms (Arch. Supports) ir t. t.

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI... Dr. Ant. Rudokas, Opt. 4455 So. CALIFORNIA, YArds 77381

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIU GYDYTOJAS... 25 metų patyrimas... Tel.: YArds 7-1825

GRADINSKAS JUS NETIKESIT: 1963 m. TV 23' paveiksliu — mažiau kaip \$200.00. J. G. Television Co., 2512 W. 47 St. FRontier 6-1998

PERKAUSTYMAI MOVING... Leidimai — Pilna apdrauda ZEMA KAINA R. SERENAS 2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų. ANTANAS VILIMAS 3415 So. LITUANICA AVENUE. Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS RADIOJEIMOS VALANDOS... Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM. 102-7 FM.

LIETUVIŲ KALBA: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šestadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

LIETUVIŲ KALBA: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šestadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Lyle Miller ir jo žmona Shirley iš Ocoola, Iowa. Jų užaugintas bulius gyvulių parodoje Chicagoje buvo pripažintas čempionu. Bulius sveria 950 svarų.

SVEIKATOS APSAUGA LIETUVOJE

Jeį pažvelgti į sovietinę propagandą, tai atrodo, kad Lietuvoje sveiki gyventojai, jų sveikata pakankamai rūpinamasi ir belieka tik garbinti sovietinį režimą. Tikime, kad komunistinėje sistemoje rūpinamasi gyven-tojų sveikata. Tačiau, panašiai elgėsi ir išimtingi dvarų savininkai su baudžiauninkais (žiūr. anglų k. "Elta" 10 nr.). Sveikas žmogus daugiau gamina ir jis valstybei sudaro mažesnę finansinę naštą. Pagaliau, "komunizmo statytojas privalo būti sveikas ir pajėgus dirbti" ("Sveikatos apsauga", Vilnius, 1961 m. spalio mėn.).

Sovietinė statistika bando įrodyti, kad sovietinio režimo metu žymiai pakilus sveikatos apsauga Lietuvoje. Esą, pastaruoju metu 10,000 Lietuvos gyventojų aptarnauja 18 gydytojų. Pagal tuos duomenis, per pastaruosius 20 metų gydytojų skaičius pakilęs 3.5 karto, o kito medicinos personalo — 7 kartus.

Didžiuojamasi sėkminga kova prieš vėžį

Pagal sovietinius pranešimus, keturiuose Lietuvos miestuose buvo atidaryti sveikatos centrai — jų pareiga užkirsti kelią vėžiui ir gydyti jo susirgimus. 17-je Lietuvos rajonų buvo atidaryti specialūs kabinetai. Gydydami susirgimus vėžiu Lietuvos gyventojai, be rentgeno aparatų, naudoja ir kitas modernias priemones. Iš kitų Lietuvoje paskelbtų duomenų dar minėtina, kad 1959—1960 m. laikotarpį susirgimai vaikų paralyžium (poliomyelitis) esą sumažėję 4.5 karto, susirgimų džiūva skaičius nukritęs 57.5%, o džiūva sirgusių mirtingumas tesudaręs ketvirtadalį 1960 m. buvusių mirties atvejų.

Lietuviai gydytojai visais laikais laikėsi etikos taisyklių ir sąžiningai dirbo savo profesijoje. Lietuviai gydytojai gerai numano aptarnaują ne režimą, bet savo tautiečius. Tad reikia atsargiai stebėti ir politinių sumetimų diktuojamas sovietines statistikas. Čia vienas pavyzdys: pagal sovietų statistinius duomenis, priešmokyklinio amžiaus vaikų mirtingumas siekia 12:4 — vienam 1000-čiui. Kitais daviniais remiantis, jis buvo aukštesnis, negu skelbia sovietinė statistika. Galima pripažinti, kad per pastaruosius 20 metų vaikų mirtingumas bus žymiai kritęs, tačiau, jei Lietuva būtų, ligi šiol nepriklausoma, netekti abejoti, kad su kūdikiais, vaikų mirtingumu būtų buvusi vesta net didesnė kova, kaip bolševikinio režimo metais.

Pagaliau, tik bolševikinio režimo "deka" tūkstančiai kūdikių ir vaikų gyvulinuose vagonuose buvo išsiųsti aiškiai mir-

čiai į Sibiro, poliarines ir kt. sritis.

Trūkumai sveikatos apsaugoje kolchozuose

Kad žemės ūkyje prasti reikalai su sveikatos apsauga, liudija ir Lietuvoje leidžiamas trimėnesinis žurnalas ("Sveikatos Apsauga", 1962 m. sausio mėn.). Jo žodžiais "dar tenka daug kas pasiekti rūpinantis žemdirbių sveikatos apsauga". Žurnalas kelia įvairius trūkumus ir ypačiai pabrėžia džiūvos plitimą. Kolchozuose esanti betvarkė aptos apsauga", Vilnius, 1961 m. spalio mėn.).

Mityba — žemiau prieškarinio lygio

Sovietų Sąjungos Mosklų Akademija 1961 m. numatė, kad 1970 m. būsianti "ideali" gyven-tųjų mityba ir ji sieksianti protinio darbo žmogui — 2950 kalorijų, lengvo fizinio darbo žmogui — 3250 kal., o ypatingai sunkaus darbo žmogui — 3800 kal. Ideali norma asmeniui ir pagal kom. partijos programą — 3,000 kal. Tačiau šiandien, kai pakeltos kainos maisto produktams, gyventojų mityba yra kritusi ir kalorijų suvartojimas — žemesnis. Jei palyginti su prieškariniais metais, tai Lietuvoje, pgl. statistinius duomenis, kalorijų suvartojimo vidurkis buvo žymiai per 3,000. Lietuvoje bolševikinis režimas neprisiėjo prie mitybos pakėlimo.

Vaistų trūkumas — tai vėl kitas, būdingas reiškinys šių dienų Lietuvoje. Tai pripažįsta ir Lietuvoje leidžiama spauda. Vaistų trūksta, dar neseniai jų būdavo ypatingai daug prašoma siųsti iš JAV ir iš kitų kraštų. "Mes turime pertvarkyti vaistinių darbą, turime siekti, kad ligonis ilgai nelaukdamas galėtų įsigyti vaistus" — nurodė "Sveikatos Apsauga" (1962 m. sausio mėn.). Blogiausia, kad ligonys tų vaistų nuolat laukia ir padėtis negerėja. Pagaliau, jei bolševikai nuolat giriasi nemokamu gydymu, tai reikia atminti, kad jų režimas mokėdamas skurdžius atlyginimus tuo būdu pakankamai gali padengti gydymo ir pan. išlaidas. (E)

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Kultūros Fondas

Kultūros kongreso proga, Kultūros Fondas suteikė žinių apie savo per 7 amžiaus metus pradėtus, dirbamus ir padarytus darbus. Išsisteigęs kaip autonominė institucija prie ALB, per palyginamai neilgą laiką yra atlikęs štai ką:

1) Išleido (su LB švietimo Tarybos pagalba) lituanistinėms šeštadieninėms mokykloms tris vadovėlius: a) S. Jonynienės: Lietuvos Laukai, išleistas 1959 metais, mokyklų 5 skyriui; b) A. Tytuolio: Ten, kur Nemunas banguoja, VI skyriui, išleistas 1962 m., c) J. Plačo: Gintaras — VIII skyriui, išleistas 1961 m. Visi vadovėliai gausiai iliustruoti, tvirtai įristi ir gerai išleisti.

2) Išleido komp. Vlodo Jakubėno: Liaudies dainas, du sasiuvinius, pirmąjį su 7 harmonizuotomis liaudies dainomis su fortepijonu, antrąjį su 6 dainomis su fortepijonu.

3) Leidžia a. a. prof. Vaclovo Biržiškos monumentali trijų tomų (jo viso gyvenimo didžiausią darbą) lituanistikos mokslo ir lietuvių kultūros istorijos veikalą Aleksandrynas, kurio I tomas iš 432 plus XV pusl. su duomenimis apie 100 senųjų lietuvių autorių jau išleistas; antrasis tomas jau įpusėtas spausdinti rinkti, o trečiasis ir gi jau atiduotas į rinkyklą ir laukiamas pasirodant ateinančiais metais. Tai yra didžiausias ne tik mūsų didžiojo lituanisto V. Biržiškos darbas, bet ir Kultūros Fondo darbas, kuriam palengvinti jis pagrįstai prašo iš anksto užsisakyti Aleksandryną — visus 3 tomus už 15, kai vėliau ir pavieniui perkant vienas tomas bus \$7.50.

4) Kultūros Fondas atgavino dar Nepriklausomoje Lietuvoje ėjusį bendrinės kalbos periodinį laikr. "Gimtoji Kalba" ir jau išleido 17 numerį. Kaina tik \$1 metams ir tikrai patartina kiekvienam šviesesniai lietuviui šį žurnalėlį užsisakyti, nes tai yra budrus mūsų kalbos švarumo sargas svečioje šalyje.

5) Kultūros Fondas paėmė išleisti dail. V. Petravičiaus gausiai iliustruotą mažtens vaikams lietuvių liaudies pasaką "Gulbė, karaliaus pati". K. F. turįs ir rengiamų kitų leidinių. Norima suteikti lietuviškų skaitymų medžiagos mūsų priaugančiam jaunimui. Kult. Fondas džiaugiasi, kad jo pastangos jau buvo paremtos dvių lietuviškų organizacijų: Ohio Liet. Gydytojų Dr-ja siemel paaukojo Kultūros Fondo reikalams, spec. Aleksandryno leidimui, \$1,000. ir jaunutis Lietuvių Fondas,

pats dar nė vienerių, amžiaus neturėdamas, jau paskyrė K. F. vadovėliams leisti \$900. JP.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Piliiečių Lygos narių susirinkimas įvyks ketvirtadienį, lapkričio 29 dieną, 7:30 val. vak. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Narės prašomos atsilankyti, nes bus svarstomos atskaitos ir kiti svarbūs reikalai. Kviečia Lygos Valdyba

VYSTOSI DIDELI POLITINIAI ĮVYKIAI KUBOJ IR BERLYNE, NEBŪK ATSLIKIŲ, SKAITYK NAUJIENAS

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYČIA GELES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapinių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės. ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS

Telegrama | Viskas Pasaulio Dalls KVIETKININKAS Gėlės Vestuvoms, Bankietams ir Pagrabams 3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Laidotuvių Direktorai MAZEIKA & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MAŠINOMI VIETA REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga AMBULANCE DIENA IR NAKT! 4605-07 So. Hermitage Avenue Tel.: YArds 7-1741 — 1742 4330-34 So. California Avenue Telefonas: LAfayette 3-0440 MODERNISKOS AIR-CODITIONED KOPLYČIOS

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st Street Tel.: GRovehill 6-2345-6 1410 So. 50th Ave., Cicero Telef.: TŌwnhall 3-2108-9 Trys moderniškos koplyčios. Aikštė automobiliams statyti

NARIAT Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos AMBULANCE PATARNAVIMAS: DIENA IR NAKT! TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: CŌmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1063

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

